

**Antoninus Diana Panormitanus, Clericus Regularis, Doctor
Celeberrimus, Coram S. D. N. Alexandro VII. Episcoporum
Examinator, & Sancti Officij Regni Siciliae Consultor,
Coordinatus, Seu Omnes ...**

Diana, Antonino

Lugduni, 1680

7. An Clericus voluntariè percutiens se ipsum incurrat in
excommunicationem Canonis, si quis suadente? Et an Cardinalis se ipsum
percutiens, aut vulnerans in supradictam excommunicationem incurrat? ...

[urn:nbn:de:hbz:466:1-76372](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-76372)

2. Quod si Clericus esset Prælati, tunc illius percussio esset contra observantiam, quæ ut docet D. Thomas 2.2.9.102 cultum deferat Prælati, & omnibus superioribus, tanquam nostræ gubernationis authoribus; sicut pietas parentibus, tanquam nostræ vitæ principibus. Unde homicidium Principis malitiam specialem lethalem habet contra observantiam: idemque sentio de gravi contumelia, aut vulneratione: non autem de quacunque detractatione, etiam si lethalem malitiam contineat: bene enim componitur, detractationem, gravem malitiam contra iustitiam continere, & levem contra pietatem. Nec si rixa oriatur inter privatum hominem, & inferiorem alium Iudicem, causa nullo modo pertinente ad officium Iudicis, (veluti, si Prætor, ut persona privata, injuriam aliquam intulisset, v.g. filiam, aut uxorem civis ad turpia provocasset; vel similem injuriam patiens, vellet vindictam sumere autoritate Iudicis non interveniente, provocando ad singulare certamen inferentem in iuriam, & in eo casu privatus homo Iudicem intericeret,) malitiam gravem impietatis agnoscerem. In eo enim casu non contemneretur authoritas Iudicis à Principe dimanans. Secus esset, si Iudex occideretur propter sententiam ab eo latam, vel alium actum Iudicis exequutum.

3. Facilius hæc impietatis malitia reperitur in iustis erga Superiores Ecclesiasticos, maxime Regulares: propter maiorem conjunctionem eum illis: quapropter omnem percussione Episcopi, & omnem contumeliam in eundem iactatam, quæ malitiam gravem in iustitiâ attingeret, gravi etiam malitia contra observantiam inficiendam esse existimo. In his enim Prælati bonum nomen, integritas honoris, & fana, & reverentia à subditis debita, valde necessaria est. Similiter omnem gravem percussione contra iustitiam Prælati regularis habentis iurisdictionem ordinariam, veluti Abbatis, Prioris, aut Rectoris, censeo gravem malitiam contrahere contra observantiam illi debitam: & idem iudicio de quacunque gravi contumelia contra iustitiam. Ratio est: quia Superiores religiosi non solum sunt Partes spirituales, sed etiam sunt loco Patrum carnalium in rebus temporalibus. Ob hanc rationem ait Agid, *disp. 2. de char. n. 152*, ut minimum melius factum Prælatum religiosum, si fratribus carnalibus præferat subditum religiosum, & valde probabile putat, posse illum præferre proprio carnali filio non solum in distributione bonorum Monasterii, in quibus in æquali necessitate etiam patri suum subditum debet præferre, sed etiam in distributione elemosynæ ab aliis impetratæ, cuius Superior alias habet liberam dispositionem. Et hæc omnia docet, ut semper solet, asserit Oviedo *ubi supra*, ex quibus patet responsio ad quæsitum propositum.

RESOL. VII.

An Clericus voluntariè percussit se ipsum incurrat in excommunicationem Canonis. Si quis suadente? Et an Cardinalis seipsum percussit, aut vulnerans, in supradictam excommunicationem incurrat? Et an Monialis, quæ potione, aut venæ scissione aborsum intendit, incurrat in prædictam excommunicationem? Ex part. 3. tract. 5. & Misc. 1. Refol. 82. alias 81.

§. 1. Affirmativam sententiam docent 30. Doctores, quos citat, & sequitur Carolus de Graffis de effectibus Clericatus effect. 9. n. 82. quibus ego addo Suarez de cens. disp. 22. sect. 1. n. 59. Molinam de iust. tom. 4. tract. 3. disp. 51. n. 4. Layman in Theol. moral. lib. 2. tract. 5. part. 2. c. 5. n. 5. Fillucium tom. 1. tract. 15. cap. 1. n. 33. Reginaldum tom. 1. lib. 1. c. 1. n. 209. Avilam de cens.

p. 2. c. 5. disp. 3. lib. 1. dub. 12. Belletrum in disquis. Cler. p. 1. tit. de favore Clericorum Canon. §. 1. n. 11. Fernandez in exam. Theol. moral. p. 2. c. 9. §. 20. n. 20. Sayrunda de censuris, lib. 2. c. 26. n. 10. Giphium de censuris, c. 3. n. 27. Gutierrez de iuram. confirmatorio, part. 1. c. 16. n. 64. Raynetium in Catalogo censurarum, §. 9. excom. 1. n. 6. Villalobos in sum. tom. 1. tract. 17. disp. 22. n. 10 & alios penes ipsos. Probatur hæc opinio; primò, quia Canon, si quis suadente, non tam in favorem personæ, quam in favorem ordinis Clericalis effectus est, ut patet ex cap. contingit, de sent. excomm. ergo Clericus, qui voluntariè percussit se ipsum, incurrit in excommunicationem, quia non nequit ad hoc consentire cum injuria fiat toti ordini Clericali. Secundò, probatur ex cans. non licet 23. q. 5. ubi habetur plus esse homicidam qui se occidit, quam qui occidit alium; ergo &c.

2. Sed his non obstantibus negativam sententiam novissimè putat esse probabiliorē Turrianus de cens. lib. 3. disp. 29. dub. 2. Primò, quia prædictus Canon, si quis suadente, manifestè loquitur de persona distincta à percussente Clericum. Secundò, quia oppositum nullo jure probatur, nam cap. contingit, loquitur de actione in iuriis, de qua loquitur Canon, si quis; & hic, ut dixi, de actione alterius personæ loquitur.

3. Neque est idoneum fundamentum in eo capite ad dicendum, talem censuram ligare Clericum se ipsum percussentem, aliud verò majoris momenti est, sed dico, quod licet dicatur magis homicida, qui se ipsum interficit, quam qui interficit alium; tamen, hoc nihil refert ad probandum in prædicto Canone, si quis suadente, sermonem esse etiam de ipso Clerico se percussente, & hoc multi putant probabile. Hæc omnia Turrianus, & ante illum ex neotericis docet etiam hanc sententiam doctus Barbosa in collectan. tom. 4. part. 2. decreti, causa 17. q. 4. n. 38. & 39. qui probat hanc sententiam ex ipsomet. contingit, & responderet ad argumentum, quod hoc privilegium sit necessarium Ordini Clericali, & quod non possit à Clerico renuntiari; lege illum, & non pigebit.

4. Sed quidquid sit de hac opinione, non gravabor tamen hæc obiter adnotare celebrem doctrinam Ludovici Molinae de iust. tom. 4. tract. 3. disp. 51. n. 4. qui ex Cajetano merito affirmat, Monialem, quæ potione aut venæ scissione aborsum intendit, non incurrere hanc excommunicationem, eo quod ea manus in jectio in se ipsam sui comparatione violenta, injuriola, ac contumeliosa non sit, quippe cum volenti & consentienti, violentia in injuriola, ac contumeliosa non sit; neque item injuriola est statui Ecclesiastico; ergo, &c.

5. Notandum est etiam hic obiter contra Duardum in Bull. Cen. q. 8. n. 8. & q. 22. n. 2. Cardinalem se ipsum percussentem, aut vulnerantem non incurrere in excommunicationem dictæ Bullæ, & ita probabiliter docet novissimè Bonacin. 2. 3. disp. 1. q. 12. punct. 3. n. 3.

Sup. hoc inf. in ref. 47. & 48. & in ref. 32. §. Sed ad medium.

Sup. hoc in tom. 9. tit. 7. ref. 82. per totam.

RESOL. VIII.

An Clericus percussit se ipsum incurrat in censuram Canonis?

Et quid, si ipse consentiat in suam percussione, an talis percussit, & ipse Clericus percussus pro excommunicationis habendi sine?

Et an Clerici, qui in luctu ex morte amicorum se alapis cadunt, capillosque evellunt, incidunt in excommunicationem Canonis? Ex part. 9. tract. 4. Refol. 8.

§. 1. Affirmativè respondent Doctores quos citat, & sequitur Megala in 3. part. Instit. Confess. lib. 4. c. 1. quest. 1. num. 5. Quia in cap. Si non licet. 23. quæst. 5. habetur plus esse homicidam, qui se occidit,

Sup. hoc in ref. præterita, & in alia ejus primæ annot.